14/03/2024

Εύρεση του Καταλόγου σφαγιασθέντων μοναχών της Μονής Εικοσιφοινίσσης

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Δράμας

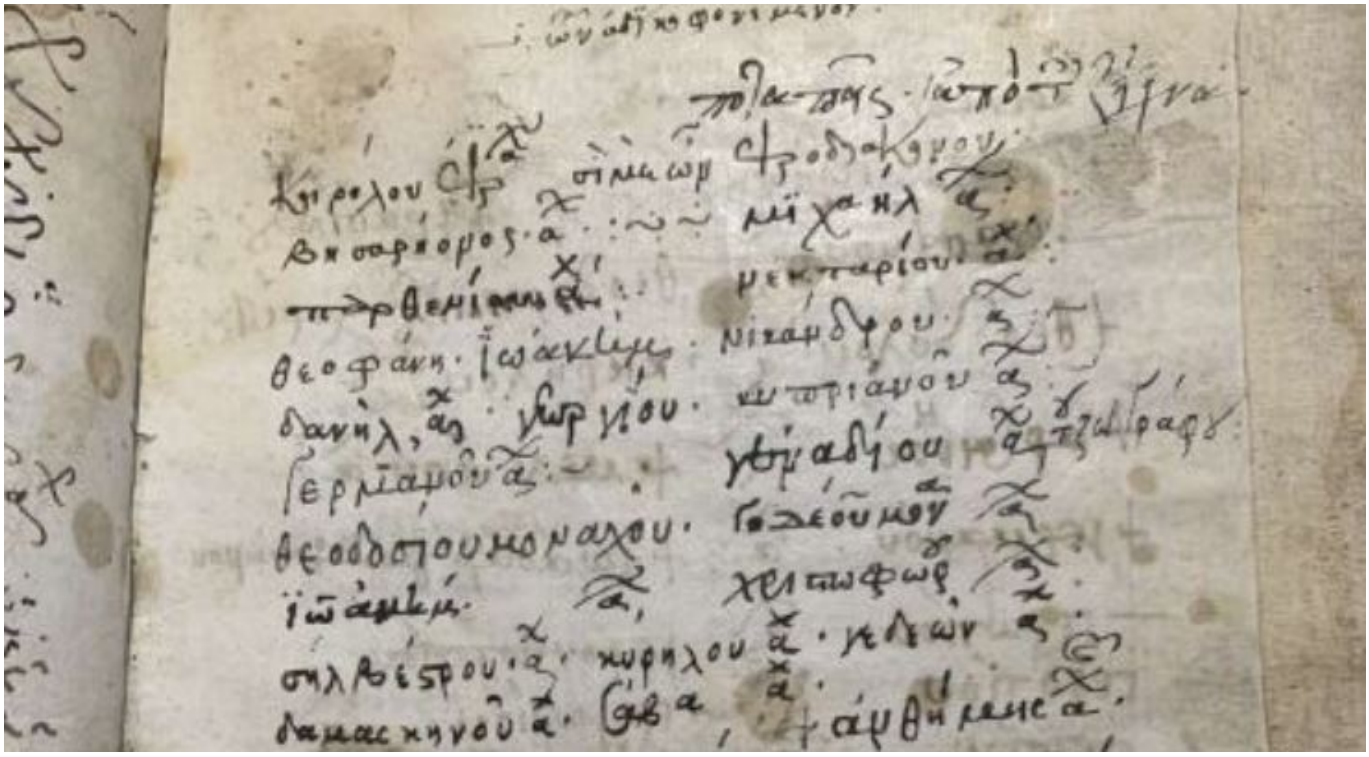

Η Ιερά Μητρόπολη Δράμας ανακοίνωσε ότι στα τελευταία παραδοθέντα χειρόγραφα από τον Οίκο Πλειστηριασμών Swann Auction Galleries της Νέας Υόρκης στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αμερικής και με την ευλογία της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, διά του εκπροσώπου Αυτής στην Αθήνα Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαοδικείας κ. Θεοδωρήτου, στην Ιερά Σταυροπηγιακή και Πατριαρχική Μονή Παναγίας Εικοσιφοινίσσης (Οκτώβριος 2023) ευρέθησαν αξιόλογα στοιχεία για την ιστορική ζωή της Μονής.

Κατόπιν μελέτης του κώδικα με την ένδειξη Χ 8 από τον ειδήμονα ερευνητή **κ. Γεώργιο Παπάζογλου**, Ομότιμο Καθηγητή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ευρέθη σημείωμα και κείμενο σχετικό με τη σφαγή των μοναχών Εικοσιφοινίσσης από τους Οθωμανούς το 1507.

Μέχρι τώρα γνωρίζαμε την ύπαρξη χειρογράφου από μαρτυρίες μελετητών της ιστορίας της Μονής. Και αναφέρονταν ότι οι σφαγιασθέντες μοναχοί ήταν 172. Με την εύρεση τώρα του χαρτώου χειρογράφου, το οποίο αποτελούσε Βρέβειο της Μονής του 16ου αιώνα, έχουμε όλα τα ονόματα των σφαγιασθέντων μοναχών, οι οποίοι και μνημονεύονταν στη λεγομένη Παρρησία.

Το σημείωμα αναφέρει: *«Ἔτους ,ζιε΄ (1507) ἦλθε μεγάλη καί ἄορος συμφορά εἰς τό ἅγιον μοναστήριον καί ἔκοψαν τούς καλογέρους καί ἐκούρσευσαν καί τό μοναστήριον, ἐν μηνί αὐγούστῳ κε΄ (25) ἰν(δικτιῶνος) ι».*

Και στη συνέχεια, κάτω από τον τίτλο *«Ταῦτοι εἶναι οἱ μοναχοί»,* έχουμε κατάλογο των σφαγέντων μοναχών και άλλων. Μάλιστα στο περιθώριο (ώα) του φύλλου 31 υπάρχει επιβεβαίωση της συνέχειας του καταλόγου των σφαγέντων μοναχών με το χέρι των χρόνων εκείνων και τον χαρακτηρισμό: «Των αδικοφονεμένων».

Τα θύματα της σφαγής ήταν 202, εκ των οποίων 24 ιερομόναχοι, 3 διάκονοι, 145 μοναχοί και 30 προσκυνητές της Μονής.

Από τη μελέτη του χειρογράφου από τον κ. Παπάζογλου διαπιστώθηκε ότι το χαρτί ήταν δυτικού τύπου και σύγχρονο των γεγονότων, σε διάφορα φύλλα. Απαντά σ’ αυτό υδατόσημο (άγκυρα μέσα σε κύκλο) και φαίνεται να παράγεται στην εποχή εκείνη. Επομένως, ο μοναχός-συγγραφέας του σημειώματος και του καταλόγου των σφαγέντων είναι σύγχρονος και γνωρίζει τα γεγονότα από πρώτο χέρι.

Η Ιερά Μητρόπολη Δράμας θεωρεί το γεγονός αυτό μεγάλη ευλογία της Παναγίας μας και θα συνεχίσει, υπό τη σεπτή καθοδήγηση τοῦ Οικουμενικού μας Πατριάρχη κ. κ. Βαρθολομαίου, τον αγώνα της επιστροφής στην Ιερά Μονή και των λοιπών χειρογράφων και κειμηλίων.

ΕΤΑΒ

ἀμφι· διονισι α
ὧν προλαμπαδ
δελφῶν μου
καὶ μοναχικοῦ τάγματος·
ερασίμου α
κεν ψυχικησορι
ἰωασαφ

καὶ περι καὶ παν τω
μου προφ καὶ α
καὶ παν τοῦ ἱεραρχ

αὐθαι ωνα φῆκε ἐνι
τοῦ ἁγιο μου τοῦ

† Τοῦ αγιε· ἦλθε μεγάλη καὶ ἄοροσυμ
φορα· ἀς τὸ ἅγιον τὸ μοναστήριον καὶ
ἐκόλλων τοῖς καλογέροις· καὶ ἐκρυσα
σθη καὶ τὸ μοναστήριον· σὺν μιᾷ αὐτοῦ φω
τῶν τοιῶν αἰ μοναχ

αξι μου ἱερομοναχ
ομετ αμοῦ μοναχ
ερασίμου μοναχ
χαλδρου μοναχ
γρηγορίου α
ἀρσενίου α
εδαφῶν α
βησαριώμοσιερομ
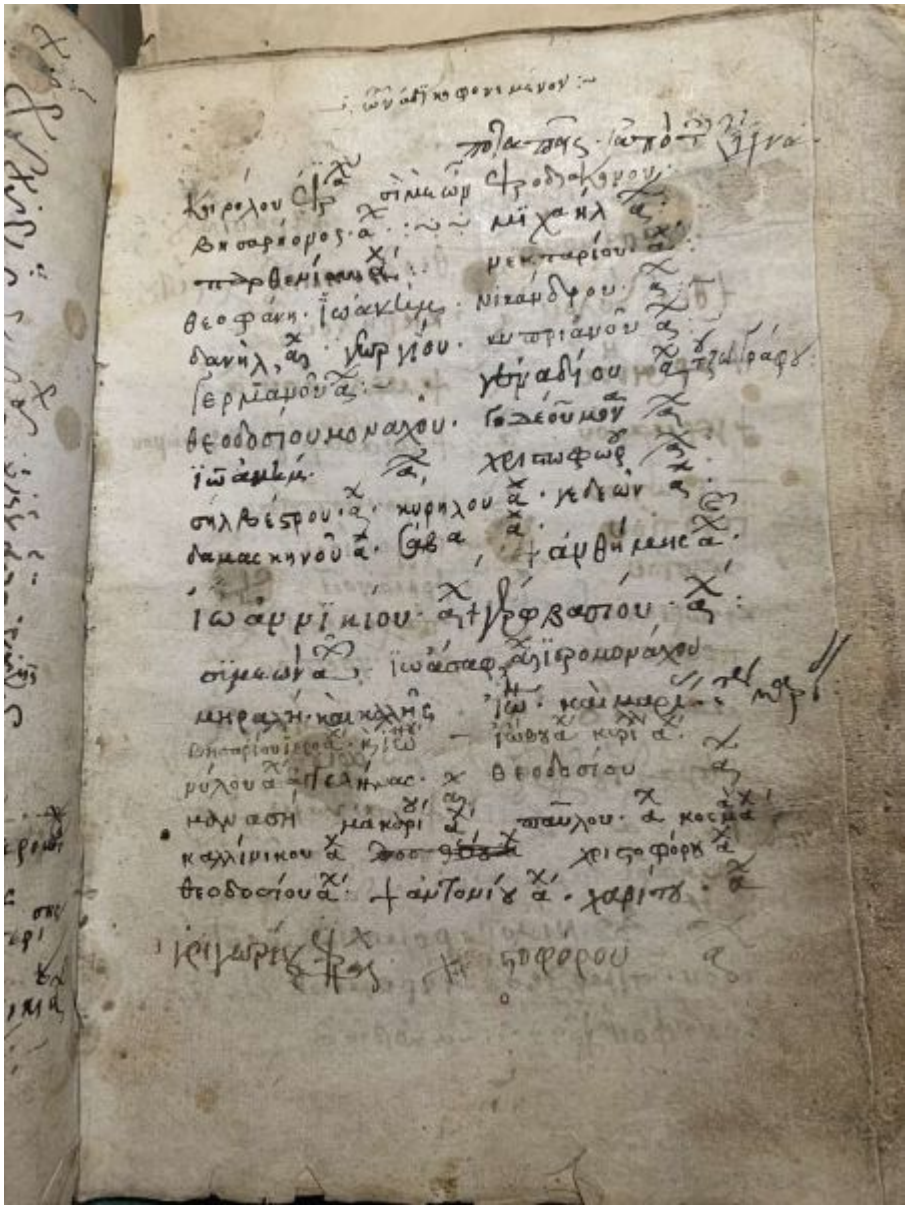
ακαριου ἱερομοναχ
αὐθαίου μοναχοῦ·
ιωνισίου μοναχοῦ
α μιφοῦ α
γρηγορί α
αχωμίου ἱερο α
λαρίωνος α
ελησσαρίωμοσιερομ